

Prologus

euangelij questiones. Sed si septuaginta interpretum pura. et ut ab eis in grecum versata est editio permaneret: superflua mihi christomati episcopi sacissime atque doctissime impelleres ut hebraea et volumina latino sermone transferrem. Quod non semel aures hominum occupauerat et nascens ecclesie roborauerat fide: instum erat etiam nostro silentio comprobari. Quia hoc cum per varietate regionum diuisa serant exemplaria. et germana illa antiqua quoque translatio corrupta sit atque violata nisi arbitrij putas: aut e pluribus iudicare quod verum sit: aut nouum opus in veteri opere eadem illud etibusque iudicis: cornicum (ut dicitur) oculos perfingere. Alexandria et egyptus in septuaginta suis elichium laudat auctores: constantinopolis usque antiochia in ciani martyris exemplaria. perbat Medice iter has puincias palestinos codices legunt: quos ab origine elaboratos eusebius et pampphilus vulgauerunt. Totusque orbis hac in se trifaria varietate copugnata. Et certe origenes non solum exemplum coposuit quatuor editionum et regione singula verba descriptis. ut vni dissentiens statim ceteris in se consentientibus arguat. Sed quod maioris auctoritatis est: in editione septuaginta theodotionis editione miscuit. astericis designans quae minus fuerint. et argulis quae superfluo videbantur apposita. Si igitur alijs licuit non tenere quod semel suscepant. et post septuaginta cellulas quae vulgo sine auctore iactant singulas cellulas aperuere. hoc quoque in ecclesijs legitur quod septuaginta nescierunt. cur me non suscipiant latini mei quod inuoluta editione veteri ita nouam condidi. ut laborem meum hebraeis et quod his maius est apostolis auctoribus comprobet. Scripsi nunc librum de optimo genere interpretandi ostendens illa de euangelio: ex egypto vocavi filium meum. et quoniam naqareus vocabitur. et videbunt in qua copunxerunt. et illud apostolus: quod oculus non vidit nec aures audivit et in corde hominis non ascendit quae praeparauit deo diligentibus se: cetera quoque his silia in hebraeorum libris inueniri. Certe apostoli et euangelistae septuaginta

interpretas nouerant. et vni eis sunt quae in septuaginta interpretibus non habent. Christus dominus noster vtriusque testamenti conditor in euangelio secundum iohannem. qui credit inquit in me sic dicit scriptura: flumina de ventre eius fluent aquae vineae. Atque scriptum est: quod saluator scriptum esse testatur. Vbi scriptum est Septuaginta non habent: apocrypha nescit ecclesia. Ad hebraeos igitur reuertendus est: vni et vni loquitur et discipuli exempla praesumunt. Haec pace veterum loquitur et obrectatoribus meis tamen in deo: qui canino dente merodunt in publico detrahentes et legentes in angulis. id est accusatores et defensores: cum alijs praeter quod in me reprobat: quasi Christus et vitium non in rebus sit. sed cum auctore mutetur. Ceterum memi editione septuaginta translatorum olim de greco emendata tribuisse me nris: nec in me debere estimari eorum quos in conuentu fratrum se edissero. Et quod nunc dabreiam in. verba dierum interpretatus sum. idcirco feci: ut iextricabiles moras et siluam nominum quae scriptorum confusa sunt vitio. sensuumque barbariem apertius et peruersum cola digereret: mihi metipsi et meis iuxta bismenium canens. si aures surdi sunt ceterorum.

Item alius prologus.

Habeo hieronymus? de domini et rogatiano suis in christo iesu. salute. Quod grecoque historias magister intelligit quod athenas viderint: et tertium virgilij librum a troade per leucate et a crocerannia ad silicia: et inde ad ostia tyteris nauigauerint: Ita sanctam scripturam lucidam intuebitur quod iudeas oculis. contemplatur: et antiqua et vrbium memorias. locorumque vel eadem vocabula vel mutata cognouerit. Unde et nobis cure fuit cum eruditissimis hebraeorum hunc laborem subire: ut circuirem puincia quam vniuersae christi ecclesiae sonat. Fateor enim mihi domo et rogatiano charissimi nunc quoque me in diuisis voluminibus proprijs vincto credidisse